

قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی

فصل اول: تعاریف

ماده ۱) اصطلاحات و عبارات به کار برده شده در این قانون دارای معانی زیر است:
قانون: قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی.

سرمایه گذاری خارجی: اشخاص حقیقی یا حقوقی غیر ایرانی و یا ایرانی با استفاده از سرمایه با منشاء خارجی که مجوز سرمایه گذاری موضوع (۶) را اخذ نموده باشند.

سرمایه خارجی: انواع سرمایه اعم از نقدی و یا غیر نقدی که توسط سرمایه گذار خارجی به کشور وارد می شود و شامل موارد زیر می گردد:

الف) وجود نقدی که به صورت ارز قابل تبدیل، از طریق نظام بانکی یا دیگر طرق انتقال وجود که مورد تایید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران باشد، به کشور وارد شود.
ب) ماشین آلات و تجهیزات.

- ج) ابزار و قطعات یدکی، قطعات منفصله و مواد اولیه، افزودنی و کمکی.
د) حق اختراع، دانش فنی، اسامی و علایم تجاری و خدمات تخصصی.
ه) سود سهام قابل انتقال سرمایه گذار خارجی.
و) سایر موارد مجاز با تصویب هیات دولت.

سرمایه گذاری خارجی: بکارگیری سرمایه خارجی در یک بنگاه اقتصادی جدید یا موجود پس از اخذ مجوز سرمایه گذاری.

سازمان: سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران موضوع ماده (۵) قانون تشکیل وزارت امور اقتصادی و دارایی مصوب ۱۳۵۳/۴/۲۴.

هیات: هیات سرمایه گذاری خارجی موضوع ماده (۶) این قانون.

فصل دوم: شرایط عمومی پذیرش سرمایه خارجی

ماده ۲) پذیرش سرمایه گذاری خارجی بر اساس این قانون و با رعایت سایر قوانین و مقررات جاری کشور می بایست به منظور عمران و آبادی و فعالیت تولیدی اعم ای صنعتی، معدنی، کشاورزی و خدمات براساس ضوابط زیر صورت پذیرد:

- الف) موجب رشد اقتصادی، ارتقاء فن آوری، ارتقاء کیفیت تولیدات، افزایش فرصت‌های شغلی و افزایش صادرات شود.
- ب) موجب تهدید امنیت ملی و منافع عمومی، تخریب محیط زیست، اخلال در اقتصاد کشور و تضییع تولیدات مبتنی بر سرمایه‌گذاری داخلی نشود.
- ج) متضمن اعطای امتیاز توسط دولت به سرمایه‌گذاران خارجی نباشد. منظور از امتیاز، حقوق ویژه‌ای است که سرمایه‌گذاران خارجی را در موقعیت انحصاری قرار دهد.
- د) سهم ارزش کالا و خدمات تولیدی حاصل از سرمایه‌گذاری خارجی موضوع این قانون نسبت به ارزش کالا و خدمات عرضه شده در بازار داخلی در زمان صدور مجوز، در هر بخش اقتصادی از ۲۵ درصد و در هر رشتہ از ۳۵ درصد بیشتر نخواهد بود. تعیین رشتہ‌ها و میزان سرمایه‌گذاری در هریک از آنها طبق آیین نامه ای خواهد بود که به تصویب هیات وزیران می‌رسد.
- سرمایه‌گذاری خارجی جهت تولید کالا و خدمات برای صدور به خارج از کشور به جز نفت خام از این نسبت‌ها معاف است.

تبصره: قانون مربوط به تملک اموال غیر منقول اتباع خارجی مصوب ۱۳۱۰/۳/۱۶ کماکان به قوت خود باقی است. تملک هر نوع زمین به هر میزان به نام سرمایه‌گذار خارجی در چارچوب این قانون مجاز نمی‌باشد.

- ماده ۳) سرمایه‌گذاری‌های خارجی که بر اساس مفاد این قانون پذیرفته می‌شوند از تسهیلات و حمایت‌های این قانون برخوردارند. این سرمایه‌گذاری‌ها به دو طریق زیر قابل پذیرش‌اند:
- الف) سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در زمینه‌هایی که فعالیت بخش خصوصی در آن مجاز است.
- ب) سرمایه‌گذاری‌های خارجی در کلیه بخش‌ها در چارچوب روش‌های مشارکت مدنی بیع متقابل و ساخت بهره برداری و واگذاری که برگشت سرمایه و منافع حاصله صرفاً از عملکرد اقتصادی طرح مورد سرمایه‌گذاری ناشی شود و متکی به تضمین دولت، بانک‌ها و یا شرکت‌های دولتی نباشد.

تبصره: مادام که سرمایه خارجی موضوع روش‌های ساخت، بهره برداری و واگذاری مندرج در بند (ب) این ماده و سود ترتب بر آن مستهلكت نشده است، اعمال حق مالکانه نسبت به سهم سرمایه باقی مانده در بنگاه اقتصادی سرمایه پذیر توسط سرمایه‌گذار خارجی مجاز می‌باشد.

ماده ۴) سرمایه‌گذاری دولت یا دولت‌های خارجی در جمهوری اسلامی ایران حسب مورد منوط به تصویب مجلس شورای اسلامی است. سرمایه‌گذاری شرکت‌های دولتی خارجی، خصوصی تلقی می‌گردد.

فصل سوم: مراجع ذیصلاح

ماده ۵) سازمان، تنها نهاد رسمی تشویق سرمایه‌گذاری‌های خارجی در کشور و رسیدگی به کلیه امور مربوط به سرمایه‌گذاری‌های خارجی می‌باشد و درخواست‌های سرمایه‌گذاران خارجی در خصوص امور مربوطه از جمله پذیرش، ورود، بکارگیری و خروج سرمایه می‌بایست به آن سازمان تسلیم گردد.

ماده ۶) به منظور رسیدگی و اخذ تصمیم در خصوص درخواست‌های موضوع ماده (۵)، هیاتی به نام هیات سرمایه‌گذاری خارجی به ریاست معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی به عنوان رئیس کل سازمان و مرکب از معاون وزیر امور خارجه، معاون رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، معاون رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و حسب مورد، معاونین وزارت‌خانه‌های ذیربسط تشکیل می‌گردد.

در ارتباط با درخواست پذیرش، مجوز سرمایه‌گذاری پس از تصویب هیات با تایید و امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر می‌گردد. به هنگام پذیرش سرمایه‌گذاری خارجی، هیات موظف به رعایت ضوابط مندرج در ماده (۲) این قانون می‌باشد.

تبصره: سازمان مکلف است درخواست‌های سرمایه‌گذاری را پس از بررسی مقدماتی حداقل ۳۰ روز از تاریخ دریافت آنها، همراه با نظر خود، در هیات مطرح نماید. هیات نیز موظف است حداقل مدت یک ماه از تاریخ مطرح شدن درخواست‌های مذکور، به موضوع رسیدگی و تصمیم نهایی خود را کتاباً اعلام نماید.

ماده ۷) به منظور تسهیل و تسريع امور مربوط به پذیرش و فعالیت سرمایه‌گذاری‌های خارجی در کشور، کلیه دستگاه‌های ذیربسط از جمله وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت امور خارجه، وزارت بازرگانی، وزارت کار و امور اجتماعی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، گمرک جمهوری اسلامی ایران، اداره کل ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی و سازمان حفاظت از محیط زیست مکلفند نسبت به معرفی یک نماینده تام اختیار با امضای بالاترین مقام دستگاه به سازمان،

اقدام نمایند. نمایندگان معرفی شده به عنوان رابط و هماهنگ کننده کلیه امور مربوطه در آن دستگاه با سازمان شناخته می‌شوند.

فصل چهارم: تضمین و انتقال سرمایه خارجی

ماده ۸) سرمایه‌گذاری‌های خارجی مشمول این قانون از کلیه حقوق، حمایت‌ها و تسهیلاتی که برای سرمایه‌گذاری‌های داخلی موجود است به طور یکسان برخوردار می‌باشند.

ماده ۹) سرمایه‌گذاری خارجی مورد سلب مالکیت و ملی شدن قرار نخواهد گرفت مگر برای منافع عمومی، به موجب فرآیند قانونی، به روش غیر تبعیض آمیز و در مقابل پرداخت مناسب غرامت به مأخذ ارزش واقعی آن سرمایه‌گذاری و بلافاصله قبل از سلب مالکیت.

تبصره ۱: تقاضای جبران خسارت واردہ باید حداقل در مدت یکسال پس از سلب مالکیت یا ملی شدن به هیات تسلیم شود.

تبصره ۲: اختلاف ناشی از مالکیت یا ملی شدن بر اساس ماده (۱۹) این قانون حل و فصل خواهد شد.

ماده ۱۰) واگذاری تمام یا بخشی از سرمایه خارجی به سرمایه‌گذار داخلی و یا با موافقت هیات و تایید وزیر امور اقتصادی و دارایی به سرمایه‌گذار خارجی دیگر، مجاز است. در صورت انتقال به سرمایه‌گذار خارجی دیگر، مجاز است. در صورت انتقال به سرمایه‌گذار خارجی دیگر، انتقال گیرنده که باید حداقل که باید حداقل دارای شرایط سرمایه‌گذار اولیه باشد، از نظر مقررات این قانون، جایگزین و یا شریک سرمایه‌گذار قبلی خواهد بود.

فصل پنجم: مقررات پذیرش، ورود و خروج سرمایه خارجی

ماده ۱۱) سرمایه خارجی می‌تواند به یک یا ترکیبی از صور زیر به کشور وارد و تحت پوشش قانون قرار گیرد:

الف) وجه نقدی که به ریال تبدیل می‌شود.

ب) وجود نقدی که به ریال تبدیل نمی‌شود و مستقیماً برای خریدها و سفارشات مربوط به سرمایه‌گذاری خارجی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ج) اقلام غیر نقدی پس از طی مراحل ارزیابی توسط مراجع ذی صلاح.

تبصره: ترتیبات مربوط به نحوه ارزیابی و ثبت سرمایه خارجی در آیین نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

ماده ۱۲) نرخ ارز مورد عمل به هنگام ورود یا خروج سرمایه خارجی و همچنین کلیه انتقالات ارزی در صورت تک نرخی بودن ارز همان نرخ رایج در س شبکه رسمی کشور و در عیر این صورت نرخ آزادروز به تشخیص بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ملاک خواهد بود.

ماده ۱۳) اصل سرمایه خارجی و منافع آن یا آنچه از اصل سرمایه در کشور باقی مانده باشد با دادن پیش آگهی سه ماهه به هیات و بعد از انجام کلیه تعهدات و پرداخت کسورات قانونی و تصویب هیات و تایید وزیر امور اقتصادی و دارایی قابل انتقال به خارج خواهد بود.

ماده ۱۴) سود سرمایه گذاری خارجی پس از کسر مالیات، عوارض و اندوخته های قانونی با تصویب هیات و تایید وزیر امور اقتصادی و دارایی قابل انتقال به خارج است.

ماده ۱۵) پرداخت های مربوط به اقساط اصل تسهیلات مالی سرمایه گذاران خارجی و هزینه های مربوطه، قراردادهای حق اختراع، دانش فنی، کمک های فنی و مهندسی، اسامی و علایم تجاری، مدیریت و قراردادهای مشابه در چارچوب سرمایه گذاری خارجی براساس مصوبات هیات و تایید وزیر امور اقتصادی و دارایی، قابل انتقال به خارج می باشد.

ماده ۱۶) انتقالات موضوع مواد (۱۳)، (۱۴) و (۱۵) با رعایت مفاد بند (ب) ماده (۳) این قانون قابل انجام است.

ماده ۱۷) تامین ارز برای انتقالات موضوع ماده (۱۳)، (۱۴) و (۱۵) به روش های زیر میسر است:
الف) خرید ارز از نظام بانکی.

ب) ار محل ارز حاصل از صدور محصولات تولیدی و یا ارز حاصل از ارایه خدمات بنگاه اقتصادی که سرمایه خارجی در آن بکار گرفته شده است.

ج) صادرات کالاهای مجاز طبق فهرستی که در اجرای این بند به تصویب هیات وزیران با رعایت قوانین و مقررات مربوطه می رسد.

تبصره ۱: بکارگیری یک یا ترکیب از روش‌های فوق در مجوز سرمایه‌گذاری درج می‌گردد.

تبصره ۲: در مورد سرمایه‌گذاری‌های موضوع بند (ب) ماده (۳) چنانچه وضع قوانین یا مصوبات دولت، موجب ممنوعیت یا توقف اجرای موافقت نامه‌های مالی پذیرفته شده در چارچوب این قانون شود، زیان حاصل، حداقل تا سقف اقساط سررسیده شده توسط دولت تامین و پرداخت می‌گردد. حدود تعهدات قابل پذیرش، توسط هیات وزیران در چارچوب این قانون به تصویب می‌رسد.

تبصره ۳: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است معادل ارزی وجهه قابل انتقال موضوع بند (الف) این ماده را با موافقت سازمان و تایید وزیر امور اقتصادی و دارایی تامین و در اختیار سرمایه‌گذار خارجی قرار دهد.

تبصره ۴: چنانچه مجوز سرمایه‌گذاری معطوف به بند (ب) و یا (ج) این ماده گردد، مجوز مذکور به منزله مجوز صادرات تلقی می‌گردد.

ماده ۱۸) خروج آن بخش از سرمایه خارجی که در چارچوب مجوز سرمایه‌گذاری به کشور وارد شده، اما به کار گرفته نشده باشد، از شمول کلیه قوانین و مقررات ارزی و صادرات و واردات مستثنی می‌باشد.

فصل ششم- حل و فصل اختلافات

ماده ۱۹) اختلافات بین دولت و سرمایه‌گذاران خارجی در خصوص سرمایه‌گذاری‌های موضوع این قانون چنانچه از طریق مذاکره حل و فصل نگردد در دادگاه‌های داخلی مورد رسیدگی قرار می‌گیرد، مگر آنکه در قانون موافقنامه دو جانبه سرمایه‌گذاری با دولت متبع سرمایه‌گذار خارجی، در مورد شیوه دیگری از حل و فصل اختلافات توافق شده باشد.

فصل هفتم- مقررات نهایی

ماده ۲۰) دستگاه‌های اجرایی ذیربطر مکلفند در خصوص تعهدات متقابل در چارچوب صدور رویداد، اجازه اقامت، صدور پروانه کار و اشتغال حسب مورد برای سرمایه‌گذاران، مدیران و کارشناسان خارجی برای بخش خصوصی مرتبط با سرمایه‌گذاری‌های خارجی مشمول این قانون و بستگان درجه یک آنها بر اساس درخواست سازمان اقدام نمایند.

تبصره: موارد اختلاف بین سازمان و دستگاه‌های اجرایی با نظر وزیر امور اقتصادی و دارایی حل و فصل می‌شود.

ماده ۲۱) سازمان مکلف است امکان دسترسی همگانی را به کلیه اطلاعات مربوط به سرمایه گذاری و سرمایه‌گذاران خارجی، فرصت‌های سرمایه‌گذاری، شرکای ایرانی، موضوع فعالیت و سایر اطلاعاتی که در اختیار آن سازمان قراردارد، فراهم نماید.

ماده ۲۲) کلیه وزارت‌خانه‌ها، شرکت‌ها، سازمان‌های دولتی و موسسات عمومی که شمول قانون بر آنها مستلزم نکر نام است مکلف اند کلیه اطلاعات مورد نیاز سرمایه‌گذاری خارجی و گزارش سرمایه‌گذاری‌های خارجی انجام شده را در اختیار سازمان قرار دهند تا این سازمان بر اساس ماده فوق عمل نماید.

ماده ۲۳) وزیر امور اقتصادی و دارایی مکلف است هر شش ماه یک بار گزارش عملکرد سازمان در خصوص سرمایه‌گذاری خارجی موضوع این قانون را به کمیسیون‌های ذیربسط مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

ماده ۲۴) از تاریخ تصویب این قانون و آیین نامه اجرای آن، قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی - مصوب ۱۳۳۴/۹/۷ - و آیین نامه اجرایی آن لغو می‌گردد. سرمایه‌های خارجی که قبل از اساس قانون مذبور مورد پذیرش قرار گرفته اند تحت شمول این قانون قرار می‌گیرند. مفاد این قانون توسط قوانین و مقررات آتی در صورتی لغو یا تغییر می‌یابد که لغو یا تغییر این قانون در قوانین و مقررات مذکور تصریح شده باشد.

ماده ۲۵) آیین نامه اجرایی این قانون ظرف مدت دو ماه توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

قانون فوق مشتمل بر بیست و پنج ماده و یازده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نوزدهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هشتاد مجلس شورای اسلامی تصویب و صدر مواد (۱) و (۲)،

بندهای (ج) و (د) ماده (۲)، بندهای (ب) ماده (۳) و تبصره (۲) ماده (۱۷) در جلسه روز شنبه مورخ ۱۳۸۱/۳/۴ به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است.